ЗВІТ

Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України (Агентство відновлення) за 2026 рік про виконання пункту 16.6 Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 р. № 374-р

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
16.Забезпечення розвитку безбар'єрних маршрутів, перехресть, зупинок громадського транспорту, тротуарів, дублювання підземних переходів наземними	6) забезпечення дублювання підземних переходів наземними	2025 – 2026 роки	Агентство відновлення, обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), військові адміністрації населених пунктів (за згодою)

Статтею 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтями 6-1, 12 та 17 Закону України «Про автомобільні дороги» визначено, що державне управління у сфері безпеки автомобільних доріг здійснюється в межах повноважень, визначених цим Законом та іншими актами законодавства України, зокрема:

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами загального користування державного значення (повноваження Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України);

місцевими органами виконавчої влади щодо управління автомобільними дорогами загального користування місцевого значення (повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних та Севастопольської міської державних адміністрацій);

управління функціонуванням та розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів здійснюється відповідними органами місцевого самоврядування, у віданні яких вони знаходяться.

Підземні пішохідні переходи це інженерні штучні споруди, розміщені під проїзною частиною автомобільних доріг загального користування державного значення, а також вулиць і доріг окремих обласних центрів та інших населених пунктів, які забезпечують безпечні умови дорожнього руху, що зводить практично до «нуля» ризики виникнення дорожньо-транспортних пригод за участю пішоходів.

Необхідність та доцільність дублювання підземних пішохідних переходів наземними на автомобільних дорогах державного значення та вулично-дорожній мережі населених пунктів суттєво відрізняються, зокрема, через різницю їхнього функціонального призначення, інтенсивність руху транспорту та пішоходів і швидкісні режими.

Норми статті 9 Закону України «Про дорожній руху» визначають компетенції власників автомобільних доріг, вулиць і залізничних переїздів, до яких, зокрема, належить забезпечення безпечних, економічних та комфортних умов дорожнього руху безпеки дорожнього руху.

Підземні пішохідні переходи на автомобільних дорогах державного значення влаштовані з дотриманням норм Державних будівельних норм «Автомобільні дороги. Частина І. Проектування. Частина ІІ. Будівництво» ДБН В.2.3-4:2015 (зі змінами № 1, 2), Державних будівельних норм «Вулиці та дороги населених пунктів» ДБН В.2.3-5:2018 (зі зміною № 1) і Державних будівельних норм «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» ДБН В.2.2-40:2018 (із змінами № 1, 2 3)).

Зокрема для автомобільних доріг загального користування державного значення ДБН В.2.3-4:2015 визначено, що пішохідні переходи в різних рівнях потрібно передбачати через автомобільні дороги І категорії, а також ІІ категорії з інтенсивністю пішохідного руху в годину «пік» понад 200 піш./год.

Основна частина підземних пішохідних переходів влаштовані на автомобільних дорогах міжнародного значення (М-03 Київ – Харків – Довжанський, М-05 Київ – Одеса), М-06 Київ – Чоп (на м. Будапешт, через мм. Львів, Мукачево, Ужгород), М-07 Київ – Ковель – Ягодин (на м. Люблін) і національного значення (Н-01 Київ – Знам'янка) віднесених до І та ІІ категорій з двома смугами руху в кожному напрямку із значим трафіком руху транспортних засобів і пішоходів, по яких, зокрема, здійснюються транзитні перевезення різного виду вантажів промислового та військового призначення.

З метою визначення можливості дублювання підземних пішохідних переходів Агентством відновлення спільно із Службами відновлення та розвитку інфраструктури в Житомирській, Київській, Кіровоградській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Харківській та Черкаській областях із залученням уповноважених підрозділів Національної поліції, до повноважень яких відповідно до статті 52^3 Закону України «Про дорожній рух» віднесені питання у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, опрацювало питання можливості дублювання вказаних підземних пішохідних переходів наземними.

Кіль кість	Область	Індекс дороги	Км + метри	Населений пункт	Дозволена Правилами дорожнього руху швидкість	Інтенсивність транспорту, більше тис. прив. од./добу	Орієнтовна інтенсивність пішоходів, піш./добу
М-03 Київ – Харків – Довжанський (12 ППП)							
1	Київська	М-03	18+107	Київ	50	85	500
2	-	М-03	21+800	Проліски	130	85	62
3	-	М-03	24+600	Проліски	130	85	62
4	-	М-03	26+000	Щасливе	130	85	62
5	-	М-03	28+500	Мала Олександрівка	130	51	62
6	-	М-03	30+015	Гора	130	51	62
7	-	М-03	31+570	Гора	130	51	62
8	Полтавська	М-03	156+570	Пирятин	110	15	500

15	-	М-03	344+605	поза межами	110	15	200
16	Харківська	М-03	523+417	Рогань	110	16	100
17	-	М-03	471+564	Пісочин	50	18	200
18	-	М-03	418+447	Сніжків	110	18	40
М-05 Київ – Одеса (10 ППП)							
1	Київська	М-05	28+475	Глеваха	110	28	100
2	-	М-05	45+709	Митниця	110	19	50
3	-	М-05	55+417	Ксаверівка	110	19	40
4	-	М-05	64+687	Гребінки	110	19	40
5	-	М-05	66+158	Гребінки	110	19	50
6	Кіровоградська	М-05	253+654	поза межами	110	11	30
7	Черкаська	М-05	178+570	Нестерівка	110	13	50
8	-	М-05	179+780	Нестерівка	110	13	50
9	-	М-05	204+110	Умань	110	15	300
10	Одеська	М-05	364+862	поза межами	70	16	30
М-06 Київ – Чоп (на м. Будапешт через мм. Львів, Мукачево і Ужгород) (5 ППП)							
1	Київська	М-06	21+863	Стоянка	70	38	70
2	-	М-06	25+840	Мила	110	38	70
3	Житомирська	М-06	72+590	Ставище	110	20	100
4	-	М-06	85+895	Кочерів	110	20	120
5	Рівненська	М-06	296+220	Гоща	110	16	300

При проведенні обстежень враховувалися наявність зон тяжіння пішоходів, зокрема осіб з обмеженими фізичними можливостями, інтенсивність руху пішоходів та транспортних засобів, ширина проїзної частини та дотриманням умов, зазначених у пункту 11.25 Національного стандарту України «Світлофори дорожні. Безпека дорожнього руху. Загальні технічні вимоги» ДСТУ 4092:2024, а також на пристосованість наявних підземних пішохідних переходів для використання маломобільними групами населення.

За результатами проведення обстежень складені відповідні акти з висновками щодо відсутності підстав дублювання підземних пішохідних переходів наземними.

Зазначені акти розміщені за посиланням https://docs.google.com/spreadsheets/d/1OdZt-5DoUbSi3OKGjFiWZdIl5AbDGmp_eeGzJOTJD0o/edit?usp=sharing

Враховуючи недоцільність такого дублювання і з метою створення безбар’єрного простору та умов, в яких усі люди, незалежно від їх фізичних можливостей матимуть рівний доступ та можливості використання (користування) підземними пішохідними переходами, Службами відновлення та розвитку інфраструктури в областях розроблені заходи щодо їх приведення до вимог державних будівельних норм у сфері безпеки дорожнього руху та інклюзивності будівель і споруд, зокрема, буде враховано та забезпечено:

для плавного спуску та підйому осіб з обмеженими фізичними можливостіми та маломобільних груп населення до підземних пішохідних переходів передбачено улаштування похилих сходових підйомників та пандусів з перилами;

улаштування пішохідних доріжок шириною не менше ніж 1,8 метри, зокрема від зупинок громадського транспорту до підземного пішохідного переходу;

улаштування тактильних показників на пішохідних доріжках та в підземних пішохідних переходах;

улаштування зовнішнього освітлення на підходах до підземних пішохідних переходів;

улаштування огородження поручневого типу в зоні підземних пішохідних переходів виключення можливості переходу пішоходами проїзної частини;

встановлення необхідних дорожніх знаків;

забезпечити освітлення внутрішньої частини підземного пішохідного переходу;

забезпечити належний експлуатаційний стан покриття та сходів, а також санітарний стан внутрішньої частини підземного пішохідного переходу;

інші необхідні заходи.

Водночас, з метою запобіганню актам вандалізму та іншим правопорушенням, опрацьовується питання встановлення прихованих камер відеоспостереження на підходах та в підземних пішохідних переходах з інформуванням населення про їх встановлення.

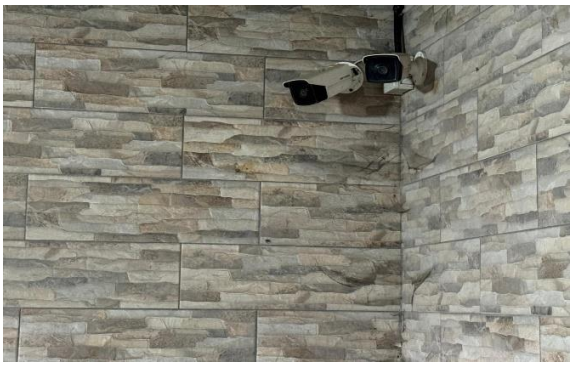
У 2026 році службами відновлення та розвитку в областях в межах виділеного фінансування розпочаті роботи щодо приведення підземних пішохідних переходів до державних будівельних норм.

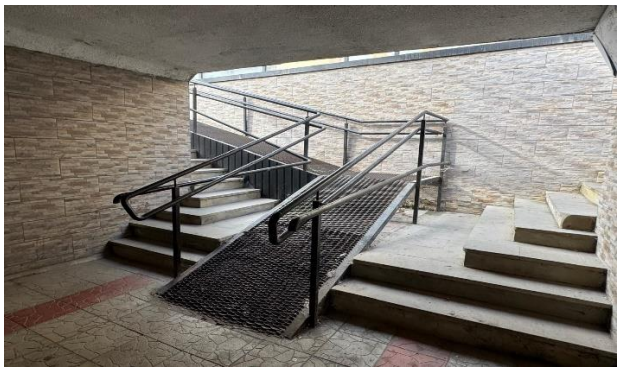
Зокрема у Рівненській області на автомобільній дорозі державного значення М-06 Київ – Чоп, км 296+220 в межах населеного пункту Гоща на підходах до підземного пішохідного переходу влаштовані місцеві проїзди шириною 3,5м в напрямку м. Києва та 3,0 м в напрямку м. Рівного, наявне зовнішнє освітлення, огородження поручневого типу для виключення можливості переходу пішоходами проїзної частини дороги в недозволеному місці в зоні переходу та в межах населеного пункту Гоща. В самому підземному пішохідному переході наявне внутрішнє освітлення, влаштовані пандуси для пересування людей з сумками на колесах та з дитячими візочками.

У Тернопільській області на автомобільній дорозі державного значення М-19 Домонове – Ковель – Чернівці – Тереблече (на м. Бухарест) км 328+498, підземний пішохідний перехід облаштований відеокамерами.

Аналогічні заходи з метою створення безбар'єрного простору та умов, в яких усі люди, незалежно від їх фізичних можливостей матимуть рівний доступ та можливості використання (користування) виконуються і на інших автомобільних дорогах державного значення та будуть продовжені у 2027 році.

Водночас, за інформаціями обласних державних адміністрацій (обласних військових адміністрацій) та органів місцевого самоврядування щодо дублювання підземних пішохідних переходів наземними на вулицях і дорогах міст та інших населених пунктів встановлено таке:

№	Місто	Кількість	Продубльовано у минулі роки та у 2026 році
1	Київ	227	13
2	Харків	46	22
3	Вінниця	3	1
4	Одеса	18	1
5	Запоріжжя	8	7
6	Полтава	7	0
7	Дніпро	11	3
8	Кривий Ріг	6	1
9	Чернігів	4	4
10	Краматорськ	3	0
11	Тернопіль	2	2
12	Житомир	1	0
13	Хмельницький	3	3
14	Суми	3	1
15	Миколаїв	2	0
	Всього	344	58

м Київ.

За інформацією Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) з метою реалізації рішення Київської міської ради від 08.06.2022 № 5404/5445 «Про забезпечення фізичної безбар'єрності транспортної інфраструктури міста Києва шляхом облаштування регульованих та інженерно обладнаних наземних пішохідних переходів» наказом Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 15.02.2023 № Н-29 затверджено перелік 49 місць для першочергового облаштування регульованих та інженерно обладнаних наземних пішохідних переходів на вулично-дорожній мережі м. Києва.

У 2026 році облаштовано 12 наземних регульованих дублюючих пішохідних переходів за адресами:
вул. Хрещатик – вул. Богдана Хмельницького;
площа Арсенальна;
вул. Старобориспільська – вул. Миколи Хвильового;
просп. Валерія Лобановського – вул. Деміївська;
вул. Хрещатик – вул. Прорізна;
вул. Богдана Хмельницького – вул. Євгена Чикаленка;
вул. Олександра Довженка – вул. Молдавська;
просп. Валерія Лобановського – вул. Володимира Брожка;
вул. Вадима Гетьмана – вул. Олекси Тихого;
вул. Бориспільська, 8;
вул. Січових Стрільців – вул. Глибочицька біля кінотеатру «Київська Русь»;
вул. Юрія Іллєнка біля ст.м «Лук'янівська» (облаштовано у поточному році).

Заплановано виконання заходів, спрямованих на впровадження додаткових дублюючих пішохідних переходів у межах Бессарабської плащі та вул. Басейної.
Крім того тривають консультації з Управлінням патрульної поліції в місті Києві щодо можливості впровадження регульованих пішохідних переходів за адресам:
площа Український Героїв;
бульв. Тараса Шевченка (біля ст.м. «Університет»);
вул. Хрещатик – вул. Михайлівська (біля ст.м. «Майдан Незалежності»).

У 2027 році передбачається продовження заходів, спрямованих на облаштування дублюючих наземних пішохідних переходів на вулично-дорожній мережі міста Києва, у межах доведених бюджетних асигнувань.

Зазначаємо, що можливість дублювання підземних пішохідних переходів наземними визначається індивідуально для кожної локації з урахуванням категорії вулиці, інтенсивності руху транспортних та пішохідних потоків, наявності транспортних розв'язок та інших параметрів організації дорожнього руху. У зв'язку з цим не всі підземні пішохідні переходи на вулично-дорожній мережі міста Києва можуть бути продубльовані наземними регульованими пішохідними переходами.

Підземні пішохідні переходи у місті Києві у попередні періоди переважно влаштовувались на магістральних вулицях загальноміського та районного значення з високою інтенсивністю руху транспортних засобів з метою забезпечення безпечного руху пішоходів, а також запобігання виникненню заторових ситуацій та як наслідок погіршення екологічного стану в межах міської забудови.

Водночас, забезпечення пішохідної доступності магістральної вуличної мережі може здійснюватися не лише шляхом дублювання підземних пішохідних переходів наземними, а й у межах реконструкції або капітального ремонту таких переходів шляхом їхнього розумного пристосування для потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Зокрема передбачається влаштування нормативних пандусів, встановлення сходових підйомників або ліфтів, поліпшення освітлення, облаштування тактильних елементів та інші заходи, спрямовані на підвищення доступності та безпеки користування підземними пішохідними переходами. Разом з тим реалізація таких заходів потребує розроблення та затвердження проєктної документації та значних капітальних видатків, які в умовах дії воєнного стану в Україні є обмеженими.

Позитивним прикладом реалізації зазначених заходів є реконструкція підземного пішохідного переходу на вул. Зої Гайдай біля будинку № 5 в Оболонському районі, реконструкція підземного пішохідного переходу у складі реконструкції транспортної

розв'язки на перетині просп. Берестейського з вул. Вадима Гетьмана у Солом'янському та Шевченківському районах.

Наразі тривають роботи із забезпечення доступності підземних пішохідних переходів у рамках капітального ремонту Харківського шосе у Дарницькому та Дніпровському районах.

м. Харків

За інформацією Департаменту інклюзивної доступності та безбар'єрного середовища Харківської міської ради в межах міста Харкова наявні 46 підземних пішохідних переходів, з яких 22 у минулі роки продубльовано наземними.

Водночас, зважаючи на те, що на сьогодні місто Харків є прифронтовим містом, правовий режим воєнного стану суттєво обмежує можливості капітальних видатків міського бюджету.

Попри це, містом вживаються наступні заходи:

проєктом «Реконструкція проспекту Героїв Харкова на ділянці від майдану Захисників України до вул. Лесі Українки» передбачено впровадження світлофорного регулювання та організацію наземних пішохідних переходів, які будуть дублювати підземний перехід по проспекту Героїв Харкова,137.

комунальним підприємством «Харківський метрополітен» укладено Меморандум про взаємодію з Chemonics Group UK Limited (проєкт Фонду «Партнерство за сильну Україну ФПСУ-2). Оскільки значна частина підземних переходів міста вже забезпечена наземним дублюванням, основним завданням цієї співпраці у 2026 році визначено посилення спроможності у впровадженні заходів з розвитку інклюзивного простору на засадах універсального дизайну та розумного пристосування. На першому етапі реалізації умов Меморандуму в роботу взято об'єкти підземної інфраструктури метрополітену, які вже мають діюче наземне дублювання. Матеріально-технічна підтримка спрямована на аналіз їх технічного стану та розробки пропозицій щодо комплексної модернізації із опрацюванням можливості облаштування сучасними засобами переміщення (підйомними платформами та ліфтами).

м. Вінниця

За інформацією Вінницької міської ради в межах міста Вінниці наявні 3 підземні пішохідні переходи по вулицях Пирогова, Київській і Лебединського, з яких підземний пішохідний перехід по вул. Київській в районі до комунального закладу «Вінницький ліцей № 29» продубльовано наземним з адаптацією до потреб маломобільних груп населення відповідно до проєктно-кошторисної документації

Бюджет Вінницької міської територіальної громади на 2026 рік сформований відповідно до визначених пріоритетів розвитку громади «Безпека та оборона», «Стійкість», «Турбота», що передбачає спрямування фінансових ресурсів насамперед на забезпечення обороноздатності держави, підтримку життєдіяльності громади та соціального захисту населення.

В межах виготовленої проєктно-кошторисної документації по об'єкту «Реконструкція дороги та тротуару по вул. Пирогова (від вул. Р. Скалецького до вул. Малиновського) передбачено технічне рішення дублювання підземного пішохідного переходу по вул. Пирогова наземним. Однак на 2026 рік кошти на безпосереднє виконання будівельних робіт на цьому об'єкту в бюджеті Вінницької міської територіальної громади не передбачені.

Департаментом комунального господарства та благоустрою Вінницької міської ради, в межах технічної можливості та наявного фінансування, виконано поточний ремонт підземного пішохідного переходу через вул. Лебединського, зокрема, здійснено ремонтні роботи сходів,

гідроізоляції, покриття стін, в тому числі вирівнювання поверхонь, штукатурення, фарбування й облаштування полімер піщаних стінових панелей. З метою підвищення рівня безпеки та запобігання правопорушенням на цьому підземному пішохідному переході облаштовано додаткове освітлення і встановлено систему відеонагляду.

Враховуючи стиснені умови, а також те, що вказаний підземний пішохідний перехід побудований без врахування належних умов для забезпечення доступності до нього маломобільних груп населення, облаштувати пологий пандус, відповідно до чинних державних будівельних норм, наразі неможливо.

Для забезпечення безперешкодного руху маломобільних груп населення необхідно виконати роботи з перебудови зазначеного підземного пішохідного переходу з можливістю облаштування похилих підйомників. Для виконання таких робіт необхідне попереднє проєктування та відповідне фінансування із бюджету Вінницької міської територіальної громади. Планом робіт на 2026 рік, кошти на виконання вказаних робіт не передбачені.

У разі ухвалення рішення щодо можливості дублювання підземних пішохідних переходів у м. Вінниці по вулицях Пирогова та Лебединського наземними та/або виконання заходів з їхнього розумного пристосування для забезпечення до них безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення розглядатимуться з урахуванням вимог і положень, визначених зміною № 3 до ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», та відповідно до положень пункту 11.25 Національного стандарту України «Світлофори дорожні. Безпека дорожнього руху. Загальні технічні вимоги» ДСТУ 4092:2024 за погодженням уповноваженого підрозділу Національної поліції України, згідно зі статтею 52-3 Закону України «Про дорожній рух».

м. Одеса

За інформацією Департаменту транспорту, зв’язку та організації дорожнього руху Одеської міської ради в межах міста Одеси наявні 11 вузлів переходів проїзної частини, окремі з яких включають декілька переходів (18 підземних пішохідних переходів):

вул. Приморська (Потьомкінські сходи);
вул. Преображенська – вул. Дерибасівська – 3 переходи;
площа Привокзальна (вул. Італійська – вул. Пантелеймонівська) – 3 переходи;
площа Привокзальна в районі вул. Пантелеймонівської – 2 переходи;
площа Привокзальна (бульв. Італійський – вул. Старосінна) – 2 переходи;
вул. Середньофонтанська – бульв. Італійський – 2 переходи;
вул. Водопровідна – бульв. Італійський (ТРЦ «Остров») ;
вул. Водопровідна – пров. 3-й Водопровідний;
вул. вул. Водопровідна – вул. Транспортна;
проспект Шевченко – вул. Лобановського;
вул. Дальницька, 58 (район вул. Стуса) - продубльовано наземним.

Будівництво нових світлофорних об’єктів, зокрема тих, що передбачають дублювання існуючих підземних пішохідних переходів наземними регульованими переходами, потребує значних капітальних видатків, що мають бути завчасно передбачені у міських цільових програмах м. Одеси та внесені до системи DREAM відповідно.

Так, на теперішній час, фінансування заходів із будівництва світлофорних об’єктів передбачено у межах міської цільової програми «Безпека дорожнього руху в місті Одесі» на 2020 – 2028 роки у розмірі 1,5 млн грн на 2026 рік.

Зазначений обсяг фінансування є недостатнім та дозволяє реалізувати лише один світлофорний об’єкт за спрощеною схемою, який буде спрямований на облаштування

світлофорного регулювання на виявленому у 2025 році місці концентрації дорожньо-транспортних пригод за адресою: перетин вул. Сегедської та пров. Місячного.

Крім того, програмними документами на 2027 та 2028 роки також передбачено фінансування будівництва лише одного світлофорного об'єкта на рік, у зв'язку з чим, реалізація системних заходів із забезпечення безбар'єрності міського середовища на даний час є фактично неможливою.

Однак, враховуючи вимоги Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р, Департаментом транспорту, зв'язку та організації дорожнього руху Одеської міської ради вважається за доцільне передбачити необхідне фінансування у межах міської цільової програми «Безбар'єрна Одеса» на 2023-2028 роки, а саме окремий напрямок фінансування заходів із облаштування дублювання підземних переходів наземними регульованими пішохідними переходами для забезпечення доступності міського середовища для всіх категорій населення.

Необхідність створення окремого бюджетного напрямку обумовлена високою складністю зазначених проєктів та значними витратами на їх проєктування і реалізацію.

Насамперед реалізація таких заходів потребує проведення комплексу передпроєктних досліджень. До їх складу входить виконання топографо-геодезичної зйомки масштабу 1:500 із нанесенням усіх існуючих підземних комунікацій, проведення натурних обстежень територій, оцінка технічного стану дорожнього покриття та елементів благоустрою, отримання технічних умов від балансоутримувачів інженерних мереж, а також виконання відеоаналізу транспортних і пішохідних потоків. Такі дослідження дозволяють сформувати якісні вихідні дані для подальшого проєктування та уникнути виникнення аварійних ситуацій під час виконання будівельних робіт.

Окремим етапом є розроблення проєктно-кошторисної документації.

Враховуючи, що більшість об'єктів дублювання підземних переходів розташовані на магістральних вулицях загальноміського значення м. Одеси, такі проєкти потребують розроблення документації за класом наслідків СС2 із подальшим проходженням державної експертизи. Так, до складу проєкту мають входити розділи з організації дорожнього руху, електротехнічних рішень, вертикального планування, зовнішнього освітлення, інженерного забезпечення та благоустрою території, при цьому орієнтовна вартість розроблення документації та проходження експертизи становить приблизно від 500 до 600 тис. грн на кожний такий об'єкт.

Важливим етапом є також проведення транспортного моделювання.

Запровадження наземних регульованих пішохідних переходів у місцях існування підземних переходів істотно впливає на транспортні потоки та режим роботи прилеглих перехресть. Для мінімізації негативного впливу на пропускну спроможність вулично-дорожньої мережі м. Одеси необхідним є виконання мікромоделювання транспортних потоків із використанням спеціалізованого програмного забезпечення, що дозволить оцінити ефективність запропонованих рішень та обґрунтувати параметри світлофорного регулювання.

Окрім проєктних робіт, значних витрат потребує придбання та монтаж сучасного світлофорного обладнання. До його складу входять інтелектуальні дорожні контролери з можливістю інтеграції до міської автоматизованої системи керування дорожнім рухом, світлодіодні транспортні та пішохідні світлофори із табло зворотного відліку часу, пристрої звукового супроводу для осіб із порушеннями зору, джерела безперебійного живлення, системи відеоспостереження та відеоаналітики, транспортні детектори, а також опори та консолі для розміщення світлофорного обладнання відповідно до вимог чинних державних стандартів.

Водночас, реалізація проєктів із забезпечення безбар'єрності не може обмежуватися лише встановленням світлофорного об'єкта та нанесенням дорожньої розмітки. Такі проєкти повинні передбачати комплексний благоустрій території за принципом «від фасаду до фасаду», включаючи облаштування нормативних понижень бортового каменю, тактильних елементів навігації, острівців безпеки, сучасного освітлення пішохідних переходів, антипаркувальних стовпчиків, а також ремонту тротуарного покриття на підходах до таких переходів.

За попередніми розрахунками, виконаними на підставі комерційних пропозицій, отриманих КУ «СМЕП» ОМР від проєктних організацій із різних міст України, орієнтовна вартість будівництва одного сучасного інклюзивного світлофорного об'єкта із урахуванням вимог класу наслідків СС2 та комплексного благоустрою становить від 3,5 до 4,5 млн. грн.

Таким чином, наявний обсяг фінансування у розмірі 1,5 млн. грн. не дозволяє реалізувати повноцінні проєкти дублювання підземних переходів відповідно до сучасних вимог безпеки та безбар'єрності. Запровадження окремого бюджетного напрямку дозволить перейти від локальних точкових рішень до системної модернізації транспортної інфраструктури м. Одеси та забезпечить можливість залучення до реалізації проєктів провідних проєктних організацій на конкурентних засадах.

Окремої уваги також потребує транспортний вузол пл. Привокзальної.

На зазначеній території вже функціонують два світлофорні об'єкти, один із яких підлягає модернізації у поточному році, у зв'язку з технічним зносом обладнання.

Водночас, для формування повноцінного безбар'єрного маршруту та забезпечення пішохідних зв'язків в усіх напрямках, необхідним є будівництво додаткових світлофорних об'єктів та комплексне переосмислення організації простору всієї вищезазначеної площі.

З огляду на стратегічне значення пл. Привокзальної, як одного з основних транспортних та туристичних вузлів м. Одеси, Департаментом транспорту, зв'язку та організації дорожнього руху Одеської міської ради вважається за доцільне розглянути можливість проведення Всеукраїнського архітектурно-транспортного конкурсу для розроблення комплексної концепції розвитку на зазначеній ділянці вулично-дорожньої мережі м. Одеси. Відповідні заходи дозволятимуть отримати найбільш ефективне рішення щодо організації дорожнього руху, благоустрою, навігації та забезпечення безбар'єрності, а також сформувати обґрунтований бюджет проєкту для подальшого залучення державного та міжнародного фінансування.

Станом на теперішній час, Департаментом транспорту, зв'язку та організації дорожнього руху Одеської міської ради розпочато опрацювання зазначеного питання та проводяться робочі перемовини з керівництвом Одеської міської ради щодо можливості реалізації відповідного заходу.

Водночас слід зазначити, що у поточному році існує фінансова та технічна можливість реалізації пілотного проєкту облаштуванням наземного регульованого пішохідного переходу, який буде дублювати існуючий підземний перехід, шляхом модернізації світлофорного об'єкта на перетині вул. Водопровідної та вул. Транспортної.

З метою всебічного розгляду зазначеного питання та оцінки його впливу на безпеку дорожнього руху доцільним вбачається проведення комісійного обстеження за участю представників Департаменту транспорту, зв'язку та організації дорожнього руху Одеської міської ради, Управління патрульної поліції в Одеській області та КУ «СМЕП» ОМР, яке заплановано на наступному тижні (попередні напрацювання фахівців КУ «СМЕП» ОМР додаються).

Разом з тим повідомляємо, що для транспортного вузла, розташованого по вул. Приморській, біля сходів Потьомкінських, силами КУ «СМЕП» ОМР розроблений ескізний

проєкт та виконано транспортне моделювання, результати якого свідчать про можливість впровадження світлофорного регулювання та облаштування наземного пішохідного переходу без суттєвого погіршення пропускної здатності вулично-дорожньої мережі м. Одеси. Однак, впровадження вищезазначених заходів на даний час є недоцільним, оскільки пішохідний доступ до території Одеського морського порту та прилеглої території обмежено, у зв'язку із запровадженими заходами безпеки внаслідок збройної агресії російської федерації проти України. У зв'язку з чим, враховуючи, що основний обсяг підготовчих робіт, необхідних для реалізації зазначеного проєкту, вже виконано силами КУ «СМЕП» ОМР, його фактичне впровадження буде здійснено після завершення воєнного стану в Україні.

Враховуючи вищевикладене, Департаментом транспорту, зв'язку та організації дорожнього руху Одеської міської ради визначено, що реалізація заходів із дублювання підземних переходів наземними регульованими пішохідними переходами потребує поетапного впровадження з урахуванням технічної складності, обсягів необхідного фінансування та пріоритетності визначених вузлів вулично-дорожньої мережі, у зв'язку з чим, першочергово вбачається можливим реалізувати пілотний проєкт облаштування наземного регульованого пішохідного переходу, який буде дублювати існуючий підземний перехід шляхом модернізації світлофорного об'єкта на перетині вул. Водопровідної та вул. Транспортної. Одночасно з цим, Департаментом транспорту, зв'язку та організації дорожнього руху Одеської міської ради підготовлено пропозиції, викладені у Додатку 1 до цього листа щодо необхідних обсягів фінансування заходів у сумі 29,34 млн. грн., які будуть розглянуті на черговому засіданні Ради безбар'єрності при Одеському міському голові щодо включення окремого напрямку фінансування зазначених заходів до міської цільової програми «Безбар'єрна Одеса» на 2023–2028 роки з метою забезпечення доступності міського середовища для всіх категорій населення.

м. Запоріжжя

За інформацією Запорізької обласної військової адміністрації в межах міста Запоріжжя наявні 8 підземних пішохідних переходів, з яких 7 продубльовано наземними регульованими пішохідними переходами.

Виключенням залишається підземний перехід на зупинці громадського транспорту «ДніпроГЕС» (на перетині вул. Гребельна та бульв. Вінтера).

Враховуючи місце розташування підземного переходу, з міркувань безпеки дорожнього руху на цій ділянці та через інтенсивний транспортний потік, дублювання цього переходу наземним світлофорним об'єктом в умовах дій військового стану не передбачається.

м. Полтава

За інформацією Управління інфраструктури Полтавської військової адміністрації та Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Полтавської міської ради в місті **Полтава** нараховується 7 підземних пішохідних переходів. Проектом «Капітальний ремонт тротуарів з облаштуванням засобів безперешкодного доступу до будівель та споруд для забезпечення доступності і безпеки об'єктів для осіб маломобільних груп населення (заходи із створення безбар'єрного простору) по вул. Соборності від вул. Соборності, 36 до вул. 1100-річчя у місті Полтава» передбачено продублювати один підземний пішохідний перехід трьома наземними переходами. Виконання зазначених робіт у першому півріччі не проведено, через відсутність фінансування.

м. Дніпро

За інформацією Дніпровської міської ради на вулично-дорожній мережі міста Дніпра у районі розташування трьох підземних пішохідних переходів улаштовано наземні пішохідні переходи, зокрема, по шосе Донецькому поблизу просп. Миру, по вул. Криворізькій, у районі перехрестя з вул. Робочою та на перехресті вул. Макарова та вул. Незалежності.

Ураховуючи, що підземний пішохідний перехід через вул. 3-ї Штурмової

Підземні пішохідні переходи на площі Старомостовій, 2К, вул. 3-ї Штурмової бригади, у районі перехрестя з вул. Івана Акінфієва, улаштовано через складність рельєфу місцевості (значний перепад висот), вважаємо його дублювання неможливим.

У 2026 році впровадження світлофорного регулювання у вищезгаданих місцях у бюджеті Дніпровської міської територіальної громади (рішення від 10.12.2025 № 2/73) не передбачено.

м. Кривий Ріг

За інформацією виконавчого комітету Криворізької міської ради, в межах міста Кривого Рогу влаштовано 6 підземних пішохідних переходів, з яких 2 продубльовано наземними.

Дублювання наземними інших 4 підземних пішохідних переходів не передбачено до припинення чи скасування в Україні воєнного стану.

м. Чернігів

За інформацією Чернігівської обласної державної адміністрації та Чернігівської міської ради, на дорогах (вулицях) комунальної власності в місті Чернігові налічується чотири підземні пішохідні переходи. На відстані від 120 до 330 метрів від кожного з них розташовані наземні пішохідні переходи, які їх дублюють та не порушують Правил дорожнього руху.

У зв'язку з цим, рішення щодо планування чи улаштування дублювання підземних пішохідних переходів наземними на об'єктах комунальної інфраструктури у 2026 році не ухвалювалися.

м. Краматорськ

У межах міста Краматорська влаштовано 3 підземні пішохідні переходи по вул. Олекси Тихого. Питання їхнього дублювання наземними буде розв’язане після припинення чи скасування воєнного стану в Україні.

м. Тернопіль

За інформацією Тернопільської обласної державної адміністрації на вулицях міста Тернополя наявні 3 підземні пішохідні переходи, з яких 2 - на вулицях 15 Квітня та Микулинецькій продубльовано наземними.

Питання дублювання ще одного підземного пішохідного переходу по вул. Микулинецькій, (селище Велика Березовиця) додатково опрацьовується.

м. Житомир

У місті Житомирі наявний підземний пішохідний перехід по просп. Миру, 14, який пристосований для використання особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення, облаштований пандусами, поручнями, освітленнями й камерами відеоспостереження.

м. Хмельницький

За інформацією Хмельницької обласної державної адміністрації, на території області наявні 3 підземні пішохідні переходи у місці Хмельницькому, які частково продубльовано наземними пішохідними переходами, а саме:

підземний пішохідний перехід на перехресті вул. Кам'янецької та вул. Подільської має шість входів/виходів та дублюється трьома наземними пішохідними переходами, один із яких облаштований тактильною плиткою;

підземний пішохідний перехід на проспекті Миру, перед перехрестям з вул. Старокостянтинівське шосе, має чотири входи/виходи та дублюється одним наземним пішохідним переходом);

підземний пішохідний перехід по вул. Кам'янецькій, 207, неподалік перехрестя з пров. Успенським, має два входи/виходи та дублюється одним наземним пішохідним переходом, однак на даний час зазначений підземний пішохідний перехід використовується як бомбосховище для гімназії № 19 імені академіка Михайла Павловського Хмельницької міської ради (фото №21-24).

Разом з тим, за наданою інформацією Хмельницької міської ради планом заходів на 2026 рік не передбачено виконання робіт із дублювання підземних пішохідних переходів наземними.

м. Суми

За інформацією Сумської обласної державної адміністрації у межах міста Суми наявні 3 підземні пішохідні переходи, з яких 1 по вул. Героїв Сумщини в минулі роки продубльовано наземних.

Питання щодо дублювання двох підземних пішохідних переходів наземними, розташованим по вул. Харківській у 2026 році не заплановано.

м. Миколаїв

За інформацією Управління інфраструктури Миколаївської обласної державної адміністрації та Миколаївської міської ради в межах міста Миколаєва наявні 2 підземні пішохідні переходи: по просп. Центральному між вул. Рюміні та вул. Гліба Бабича (поруч з Центральним ринком) та по просп. Героїв України поблизу громадського транспорту «Парк Перемоги».

Підземний пішохідний перехід влаштовано по пр. Центральному між вул. Роміна та вул. Гліба Бабича. Підземний перехід забезпечує сполучення між протилежними сторонами пр. Центрального та був влаштований під час будівництва торгівельного комплексу «Фокстрот». Основною його задачею було прибрати несанкціонований рух пішоходів через проїзну частину пр. Центрального в невстановлених для цього місцях та забезпечити належну пропускну здатність проспекту з врахуванням знаходження поруч двох регульованих перехресть з регульованими пішохідними переходами.

Влаштування в даному місці дублюючого наземного пішохідного переходу є нераціональним.

Проспект Центральний у відповідності з даними додатку ЖІ ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та вимогами ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пушків» с магістральною вулицею загальноміського значення регульованого руху з розрахунковою швидкістю руху для даної категорії вулиць в 60 км/год. У вказаному місці пр. Центральний має дві проїзні частини, відокремлені бульварною розділовою смугою, з шириною майже 10 метрів, на них влаштовано б смуг руху (по 3 смуги для руху в кожному напрямку з шириною по 3 метри кожна). В даному місці відбувається рух з дуже значною

інтенсивністю. Ситуація ускладнена через розташування двох зупинок громадського транспорту зі значним пасажиропотоком та значною кількістю заїзду на них мікроавтобусів, автобусів та тролейбусів.

При влаштуванні в даному місці наземного пішохідного переходу буде порушено вимоги п. 6.4.1.а ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів», згідно з яким пішохідні переходи в одному рівні з проїзною частиною на магістральних вулицях загальноміського значення регульованого руху улаштовують на відстані один від одного не менше ніж 300 метрів. Довжина кварталу пр. Центрального між його перехрестями з вул. Гліба Бабіча та з вул. Рюміна, по середині якого й розташовано вказаний підземний пішохідний перехід, становить саме 300 метрів. Гри цьому обидна зазначених перетини проспекту с регульованими та облаштовані регульованими пішохідними переходами в повному обсязі. Всі регульовані пішохідні переходи облаштовані пандусами в місцях межування тротуарів з проїзною частиною вулиць для забезпечення безперешкодного пересування людей з інвалідністю. Влаштування в даному місці наземних пішохідних переходів призведе лише до збільшення затримок в русі автотранспорту та зменшення пропускної здатності проспекту, особливо в години «пік».

Підземний пішохідний перехід влаштовано на проспекті Героїв України, в місці його підходу до мостового переходу через річку Інгул, а саме - поблизу зупинок громадського транспорту «Парк Перемоги». Даний пішохідний перехід влаштовано в насипній дамбі підходу до мостового переходу, який з’єднує між собою територію паркової зони «Скверу воїнів інтернаціоналістів» та територію парку «Перемоги». Проспект Героїв України у відповідності з даними додатку ЖІ ДБН Б.2.2- 12:2019 «Планування і забудова територій» та вимогами ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів» с магістральною вулицею загальноміського значення регульованого руху з розрахунковою швидкістю руху для даної категорії вулиць в 60 км/год. У вказаному місці проїзна частина проспекту Героїв України мас ширину майже 19 метрів, на ній влаштовано 4 смуги руху (по 2 смуги для руху в кожному напрямку з шириною по 3,75 метрів кожна), розділова смуга між зустрічними напрямками у вигляді горизонтальної дорожньої розмітки 1.16.1 з шириною в 1,9 метрів, та 2 смуги безпеки з шириною по краю проїзної частини в 0,5 метрів кожна. Щодо дублювання підземного пішохідного переходу через пр. Героїв України наземним пішохідним переходом, то в результаті проведеного обстеження дорожніх умов на зазначеній ділянці проспекту, встановлено ряд питань, які перешкоджають можливості влаштування в даному місці пішохідного переходу:

- наявний рельєф місцевості у вигляді насипу земляного полотна для влаштування проїзної частини проспекту Героїв України на підході до мостового переходу через річку Інгул: зазначений вал має значну висоту 10 відношенню до природного рівня землі сусідньої паркової зони (згідно з даними висотних позначок топозйомки даної місцевості перепад висоти в даному місці має різницю більше ніж в 2 метри зі значним відкосом) тобто, потребуватиме влаштування сходів зі значним ухилом між проїзною частиною та алеями паркової зони, що в свою чергу унеможливить користування даними сходами людьми з інвалідністю;

- ділянка, де можливо було б розмістити наземний пішохідний перехід, обмежена вздовж вісі проспекту розташованими в даному місці зупинками громадського транспорту з заїзними кишенями, що не дасть змоги здійснити зміщення ліні прокладання переходу для забезпечення нормативної відстані від межі переходу до початку перехідної ділянки розширення проїзної частини заїзної кишені (2 метри). В поперечному розрізі проїзної частини проспекту ділянка обмежена конструктивними елементами будівлі підземного пішохідного переходу, що не

дасть змоги влаштувати площадки для накопичення пішоходів достатньої площі без звуження вільної ширини трогуару вздовж проспекту;

- місце влаштування пішохідного переходу розташоване між двома горизонтальними кривими з радіусом в 200-300 метрів в плані проспекту, що перешкоджатиме видимості майбутнього пішохідного переходу та наражатиме пішоходів на небезпеку при перетині проїзної частини;

- проїзна частина пр. Героїв України в даному місці має 4 смуги для руху транспорту (по 2 смуги для руху в кожному напрямку). Згідно з п. 6.4.5 ДБН В.2.3-5:2018 не допускається влаштування нерегульованих пішохідних переходів без острівців безпеки на вулицях, які мають 2 і більше смуг руху в одному напрямку, при цьому слід враховувати, що дане місце розташоване на горизонтальній кривій та смуги руху потребуватимуть динамічного розширення.

Тому встановити можливість влаштування тут нормативного острівця безпеки для пішоходів між зустрічними смугами руху можливо лише в ході відповідних розрахунків в межах камеральних передпроєктних робіт. За неможливості улаштування таких острівців безпеки слід передбачати регульовані пішохідні переходи.

Окремо слід зазначити, що альтернативою пішохідного сполучення, в тому числі й між парковими зонами, для людей з інвалідністю замість вказаного підземного пішохідного переходу, розташованого поблизу зупинок громадського транспорту «Парк Перемоги» на проспекті Героїв України, є сусідній регульований пішохідний перехід в районі зупинок громадського транспорту «НУК ім. Макарова», на відстані в 400 метрів.

Тож дублювання підземних пішохідних переходів наземними по м. Миколаєву у 2026 році не планувалося.

Водночас, Агентство відновлення на виконання листа Офісу Президента України від 19.12.2025 № 15/2-01/53 і листа Міністерства культури України від 03.12.2025 № 05/127/7885-25, на виконання пункту 3 Протоколу засідання Ради безбар'єрності щодо реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року від 07.11.2025, щомісячно розміщує у гугл-таблиці сервісу Gmail з метою інформування громадськості про здійснення заходів або розміщення новин з прикладами впровадження безбар'єрності.

Агентство відновлення продовжує в межах виділеного фінансування впровадження заходу, визначеного пунктом 16.6 Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.03.2025 № 374-р.

Відповідні пропозиції щодо проєкту плану заходів на 2027-2028 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року надані листом Агентства відновлення на адресу Міністерства розвитку громад та територій України від 13.07.2026 № 3402/2/09-04/08-1257/06-26.

Окремо зазначаємо, що статтею 21 Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» встановлено, що у 2026 році, як виняток з положень статті 24-2, пункту 1 частини другої статті 24-5, пунктів 1-3, 6, 6-2, 6-3, 6-4, 6-5, 6-8, 6-9 частини третьої статті 29, пунктів 2-1 і 2-4 частини четвертої статті 30 та частини першої статті 103-1 Бюджетного кодексу України, надходження, визначені пунктами 1-3, 6, 6-2, 6-3, 6-4, 6-5, 6-8, 6-9 частини третьої статті 29 Бюджетного кодексу України, зараховуються в повному обсязі до загального фонду Державного бюджету України (з урахуванням особливостей, визначених пунктом 12 статті 11 цього Закону).

Зазначений звіт за 2026 рік про виконання пункту 16.6 Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 р. № 374-р оприлюднено на вебсайті Агентства відновлення в розділі «Безбар’єрність».